

fik da Ordre til at gjøre Udkast til et saadant Skib. Acterne i saa Henseende ligge her for mig, idet de ere blevne udlaaente til mig gjennem Bureauet. Nu kan man dog vistnok ikke sige, at denne Mand, fordi han ifølge sin Stilling og ifølge givne Ordre var den Første, der leverede et Forslag til et hurtigtseilende Skib, som jo var det, man ønskede, derfor var den Første, der fremkom med Dunstet om et hurtigtseilende Træskib; det var derhos vel at mærke et Jernskib, som han udtalte sig for. Forslaget blev derefter henvist til Betænkning af Constructions- og Reglerings-commissionen, og denne udtalte sig da i den Retning, at det var tvivlsomt, hvorvidt man burde bygge et saadant Skib af Jern, idet man ikke vidste, hvorledes et saadant vilde forholde sig med Hensyn til Letheden af at stoppe et Grundskud. Den næste Gang, da Sagen kom til at foreligge for Commissionen, udtalte den, at et vist bestemt Skib heller burde bygges af Træ end af Jern. Men det kan nu dog virkelig ikke derfor siges, at Commissionen eenstemmig har sluttet sig om et Træskib, naar det foreligger, at den, da det blev til Alvor med Bygningen, har udtalt sig saaledes, som skeet er, og som ogsaa er anført af den ærede Minister, nemlig at den næstefter et Panterskib helst vilde have et Træskib. Commissionen har jo, idet den har støttet sig til de af den uvillige Grunde, udtryffeligt sagt, at den troede, at Staten og Flaaden vilde være bedst tjente med idetmindste foreløbig at opsætte Bygningen af et Træskib og kaste al den Kraft, som man har til sin Raadighed, over paa Bygningen af et Jernskib. At der i denne Udtalelse skulde foreligge et varmt Dunst fra Marinens Side om at komme i Besiddelse af det saameget omtalte Træskib, overgaaer det idetmindste min Forstand at indsee. — Den ærede Minister henviste os dernæst til England. Ja, hvis vi i Henseende til Skibsbygning vare stillede saaledes, som England er stillet, saa indrømmer jeg, at en saadan Henviisning kunde have stor Betydning for os som et Argument for den ærede Ministers Opfattelse. Men vi maae jo erindre, at vi kun med den største Nød kunne følge med netop paa det Gebeet,

hvorpaa man nu overalt anvender sin hele Kraft. Vi kunne kun med den største Nød følge med i Retning af Panterskibes Bygning, og, om det end ikke udtryffeligt kan siges — det vilde jo være taabeligt — at den omhandlede Træskonnert vil være til Skade for os, saa maa man dog udsætte det Usikkelige for at faae det høist Nødvendige. Det forekommer mig at være høiest utilraadeligt at anvende det nu til Træskonnerten bevilgede Beløb til dermed at begynde paa Bygningen af et saadant Skib, naar der dog er en saa høj Grad af Nødvendighed for at anvende Pengene paa den anden, af Commissionen omtalte Maade. Jeg skal iøvrigt, da Englands Exempel engang er blevet fremdraget, blot nævne — hvad der vistnok vil være de fleste ærede Medlemmer bekendt —, at man netop for Dieblisset i England er beskæftiget med Opbygningen af et Træskib, bygget i 1860, for at kunne tage Maskineriet ud af det, og det et Træskib, som havde den Evne, som man særlig har omtalt, at det Træskib, som man her vil bygge, skulde have, nemlig at kunne gjøre 13 Mil i Bagten. Skjøndt jeg erkjender, at dette er et Argument, som ikke slaaer Hovedet paa Sømmet overfor det foreliggende Spørgsmaal, saa er det dog ret karakteristisk, at man faaer et saadant Memento netop i et Dieblis som dette, hvor der er deelte Meninger om Rigtigheden af at bygge Træskibe, og hvor vi have en saadan Nød med overhovedet at skaffe de fornødne Midler til Skibsbygning tilveie.

Madvig: Jeg finder en Opfordring til at sige et Par Ord om denne Sag, fordi jeg ved første Behandling af Finantsloven var den, som fremkaldte dette Spørgsmaal, men jeg finder en meget stærkere Opfordring i den dybe Overbeviisning, jeg nærer om, at der her handles om en overordentlig vigtig Sag, om en stor Pengesum, hvis uhenigtsmæssige Anvendelse vilde medføre et overordentlig betydeligt Tab for os paa en Tid, da vi ikke kunne taale det, samt i den Overbeviisning, at den høitærede Marineminister ikke endnu paa nogen Maade har klaret denne Sag. Da jeg ved første Behandling yttrede, at jeg ikke